

Izglīfības cietoksnis jānofur

PEDEJĀ LATVIEŠU ĢIMNAZIJA VĀCIJĀ

Runājot vai rakstot par skolu, vislieliskākās stāsta vietas parasti saistījušās ar grandiozām spilvenu kaujām internātu gulāmtelpās. Bet vienīgās latviešu ģimnazijas internātā Augustdorfā, diemžēl, bija jākonstatē, ka te tādas kaujas nenotiek — neesot tik daudz spilvenu... Citādi dzīve esot lieliska. „Daudz jaukāka nekā vācu skolā,” saka Vizma Reinvalde. „Kāpēc?” jautāju spriganai zibacei. „Tāpēc, ka te visi ir latvieši,” steigā

kus, kā zēnus, tā meitenes. Bērnu vecākiem par uzturu jāmaksā DM 30 mēnesī, pārējo maksā vācu iestādes, LCK un pēdējā laikā arī DV. Mācību sākums paredzēts 20. augustā. Braucienam uz Augustdorfu un atpakaļ saņem 50 proc. dzelzceļa tarifa pazeminājumu.

Skolas direktors ir A. Dreimanis, kas Latvijā ilgus gadus vadījis Talsu ģimnāziju. Viņš nav optimistiski noskaņots, tomēr tic, ka kaut kā iz-

Kur citi strādā, tur labi paskatīties: „Kirdāna putiņš” vēro Čekiās ģimnazistes darbu

atbild Vizma, jo nav vairāk laika — dienests paliek dienests — jāslauka gaitenis. Sīkos darbus internāta audzēkņi veic paši, kamēr ēdienu trīs reizes dienā viņiem pagatavo saimniece.

Zēnu istabā pie galda sēž Pēteris un cītīgi noņemas ap savu jaunāko līdmodeli. Viņa domas ir, ka ēdiena pietiek, paliekot pat pāri. Arī Gunars un Rūdis ar ēšanu apmierināti. Katram zēnam istabā savs skapis, gulta, bez tam par visiem kopā viens liels un viens mazs galdciņš. Par kārtību jā rūpējas pašiem. Tas pašu audzēkņu un internāta vadītājas Mežus nopelns, ka kārtība ir patiešām laba.

Pa tam ārā ģimnazisti gatavojas volejbola nodarbībām. Zēni spēlē līdz arī nometnes vienībā. Divas reizes nedēļā notiek treniņi. Internāta zālē sastopam jauniešus, galvenokārt meitenes, baltos kreklos ar prievītēm. „Kas tad te par svinībām?” — „Galvenais, ka svinības,” ironiski nosaka slaida meiča. Izrādās, ka ziņa par internāta „aprakstīšanu” izplatījies nometnē zibens ātrumā, un tagad tikai atliek noklausīties, kā dzied nometnes jaunatnes koris. Nu, nekas, varēja gan būt vairāk zēnu, bet izrādās, ka skolā manāms liels zēnu trūkums, sevišķi kopš skolu pavasarī atstāja pēdējais izlaidums.

Cik ilgi izdosies noturēt šo pēdējo latviešu izglītības cietoksni Vācijā? Tas atkarīgs tikai no pašiem latviešiem. Ja skolā pieteiktos pietiekami audzēkņi, Vestfāles valdība ar mieru algot latviešu skolotājus, kā arī skolai piešķirt vajadzīgos mācības līdzekļus. Ja nebūtu iespējams turpināt ģimnazijas neatkarīgo darbu, Vestfāles skolu vadība paredzējusi uzturēt šo latviešu internātu, tam algojot skolotājus latviešu priekšmetiem, pašus audzēkņus novietojot kopīgi Detmoldas vācu ģimnazijā. Par skolas turpmāko likteni ar vācu iestādēm sazinās LCK priekšsēdis V. Janums, kas norādīja, ka vācu iestādes ir ļoti ieinteresētas latviešu skolu lietās palīdzēt, tikai neredz iespēju to darīt, ja skolai turpmāk būtu tikai daži desmiti skolēnu. Pulkvadis Janums tamdēļ lūdz laikraksta lasītājus pārdomāt par iespējam savus bērnus sūtīt latviešu skolā, novietojot tos Augustdorfas latviešu internātā. Tur uzņem ģimnazistus un vecāko klašu tautskolnie-

kus, kā zēnus, tā meitenes. Bērnu vecākiem par uzturu jāmaksā DM 30 mēnesī, pārējo maksā vācu iestādes, LCK un pēdējā laikā arī DV. Mācību sākums paredzēts 20. augustā. Braucienam uz Augustdorfu un atpakaļ saņem 50 proc. dzelzceļa tarifa pazeminājumu.

Skolas direktors ir A. Dreimanis, kas Latvijā ilgus gadus vadījis Talsu ģimnaziju. Viņš nav optimistiski noskaņots, tomēr tic, ka kaut kā iz-

dosies skolu noturēt. „Viss atkarīgs no latviešiem pašiem,” viņš saka.

Pirms aiziešanas, vēlreiz apskatu internātu un sastopu „Rirdāna puikīņu” Edvīnu, kas ir klāt visur, kur kas notiek. Prasu, vai viņš gribētu iet vācu skolā. „Vācu skolā?” astoņgadīgais zēns ar izbrīnu jautā. „Skaidrs, ka nē.”

Protams, ka nē! Mēs vēlamies saviem bērniem dot latvisku izglītību, latviešu skolu, vismaz tik ilgi, cik būs iespējams. To nedrīkst nokavēt! — Skolas adrese: A. Dreimanis, (21a) Augustdorf b. Detmold, Lager.

V—e

Pa kreisi — Augustdorfas jaunatnes koris mēģinājumā; pa labi — ģimnazisti veļas brīdī savā internāta istabā